

ПРОБЛЕМИ ПІДЛІТКОВОЇ ВАГІТНОСТІ В АСПЕКТІ ПОКАЗНИКІВ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я

*Іконописцева Н. А., Болотна М. А., магістрант
Науковий керівник – д-р мед. наук, проф. В. І. Бойко
СумДУ, кафедра акушерства та гінекології*

Згідно Конвенції ООН про права дитини (1989), поняття "дитина" визначається віком до 18 років. ВООЗ визначає межі підліткового періоду від 10 до 19 років включно. В Україні після прийняття Закону України "Про охорону дитинства" (2003) дітьми вважаються особи до 18 років (17 років 11 місяців 29 днів).

За даними ВООЗ в розвинутих країнах молодь віком 15 – 24 років складає більше 14% від загальної чисельності населення. Отже, охорона репродуктивного здоров'я підлітків і молоді – одна з основних задач служби планування сім'ї.

Забезпечення молодим людям найкращих можливостей в житті необхідно розглядати від зачаття до вісімнадцяти років. Аналіз стану здоров'я підлітків свідчить про негативну його тенденцію: захворюваність дівчат 15-17 років складає 8277, 3 на 10 тис., а юнаків – 8135, 0 відповідно. За останні роки в Україні загальна захворюваність дівчат зросла в 1,7 рази, хвороб сечостатевої системи – у 4,6 рази, запальних захворювань репродуктивних органів – у 4,6 рази. Значний вплив на репродуктивне здоров'я цих контингентів населення має їх репродуктивна поведінка. До факторів, що впливають на репродуктивну поведінку підлітків та молоді, відносяться негативний вплив порнографії у багатьох інформаційних полях, в тому числі і пропаганда сексуального насилля, широке розповсюдження шкідливих звичок (тютюнопаління, алкоголізм, наркоманія).

Проблеми здоров'я дітей та молоді зумовлені різким погіршенням стану їх фізичного, психічного та розумового розвитку. Лише 15% дітей України народжуються здоровими. Вже вступаючи до школи, у 80% дітей виявляються розлади соматичного здоров'я і у 88% - нервово-психічні відхилення. Основні причини порушень здоров'я дітей, підлітків та населення дитородного віку мають свої специфічні особливості на етапах репродуктивного онтогенезу і потребують наукового вивчення та термінового вирішення на всіх рівнях управління (держави, регіону, області, району, міста, села, колективу), сім'ї, неформальних об'єднань, спільнот тощо.

Експерти ВООЗ також наголошують, що більшість хвороб у цей період можуть спричинити порушення репродуктивного здоров'я. Так, близько 20 % жінок, які мали в пубертатному періоді ювенільні кровотечі, у подальшому знаходяться під наглядом з приводу дисфункціональних маткових кровотеч, а у третини з них відмічається стійке невиношування вагітності.

Отже, вагітність в юному віці представляє складну медико-соціальну проблему, вирішення якої в значній мірі залежить від підлітків та їх сімей, а також від суспільства в цілому. Юна вагітна часто не використовує пренатальну допомогу, у неї вище імовірність загинути від ускладнень під час вагітності і пологів. Рання вагітність призводить до соціальної ізоляції незаміжніх юних матерів, перериває їх освіту, що надалі наносить економічну шкоду суспільству, а неповнолітня мати нерідко позбавлена економічної та психоемоційної підтримки, що викликає погіршення її здоров'я, як жінки. Все це негативно відображується на репродуктивному здоров'ї молодих жінок.